

"نیکلا کوپرنیک" ریاضی‌دان و ستاره‌شناس مشهور لهستانی (1543م)

نیکلا کوپرنیک، ستاره‌شناس معروف لهستانی در 19 فوریه 1473م در شهر تورن لهستان به دنیا آمد.

نیکلا کوپرنیک، ستاره‌شناس معروف لهستانی در 19 فوریه 1473م در شهر تورن لهستان به دنیا آمد. وی پس از طی تحصیلات متوسطه، علوم پزشکی و ستاره‌شناسی را در ایتالیا آموخت و پس از آن به تدریس و تحقیق پرداخت. طولی نکشید که کوپرنیک در اثر بروز استعداد خویش، یک کرسی تدریس ریاضیات به دست آورد. در این هنگام، کوپرنیک زندگی آرامی داشت و به معالجه بیماران می‌پرداخت. ولی در عین حال از تحقیق غافل نگردید و به مطالعه آثار منجمان گذشته مشغول شد. وی پس از مدتی مطالعه در این زمینه، در سی سالگی اعلام کرد که با نظریه مبتنی بر حرکت دورانی زمین موافق است و قبول نمود که زمین، هر 24 ساعت یک بار به دور خود می‌چرخد. او با این عمل خود، مطلبی را که هجده قرن پیش مطرح شده بود زنده کرد و دو مرتبه همان مخالفت‌ها و مشکلات را به وجود آورد. ولی کوپرنیک برای این‌که لطمه‌ای بر زندگی آرام وی وارد نشود، نزدیک به چهل سال تمام، از انتشار افکار و عقاید خود چشم‌پوشی نمود. ولی عاقبت تصمیم به انتشار عقایدش درباره نجوم گرفت و در اواخر عمر، اثر ارزشمند خویش را به نام دوران اجسام آسمانی به رشته تحریر در آورد. این کتاب در دانش آن زمان، تحول ایجاد کرد. او محاسبات دامنه‌داری در مورد حرکت زمین، ماه و دیگر سیاره‌ها انجام داد و نمودارهایی رسم کرد که مسیر هر ستاره در روی آن مشخص بود. کوپرنیک با استفاده از جدول‌هایی که در اختیار داشت، حرکت و وضعیت سیاره‌ها را نسبت به زمین پیش‌بینی نمود، اما چون پیش‌بینی‌های او از نظر علمی چندان دقیق نبود، بعدها توسط اخترشناسان دیگر تصحیح و تکمیل گردید. کوپرنیک اولین کسی نبود که با تئوری "خورشید در مرکز گیتی است" شهرت پیدا کرد، با این حال از آن جا که کوپرنیک، در قرون معاصر، به عنوان نخستین فرد اروپایی است که به گردش زمین به دور خورشید پی برد، وی را پدر علم نجوم لقب داده‌اند. البته چند قرن قبل از کوپرنیک، ابوریحان بیرونی، دانشمند مسلمان و منجم شهیر ایرانی، گردش زمین به دور خورشید را کشف و در یکی از آثارش به آن اشاره کرده بود. نیکلا کوپرنیک سرانجام چند روز پس از انتشار کتابش، در 24 مه 1543م در هفتاد سالگی درگذشت.